

Vlastiveda- dejiny

stará Bratislava

Upevnenie kráľovskej moci

- po smrti Matúša Čáka Tenčianskeho vládol v Uhorsku kráľ KAROL RÓBERT
- zobral veľmožom kráľovské majetky a donútil ich k poslušnosti
- vybudoval silnú armádu
- zjednotil celé Uhorsko a kráľovská moc sa znova upevnila

postriebrené mince z čias Karla Róberta

- krajina bola veľmi spustošená
- kráľ chcel zveľadiť krajinu- podporoval:
  - poľnohospodárstvo
  - rozvoj miest- vznik a rozvoj banských miest
  - rozvoj obchodu so susednými krajinami
- zaviedol zlaté dukáty a strieborné denáre, ktoré sa razili v mincovni v Kremnici

Karol I. Róbert z Anjou
nastúpil na trón už v roku 1301
až v roku 1308 bol korunovaný
pápežom
aj napriek tomu nemal podporu
najväčšieho magnáta Matúša Čáka
Trenčianskeho

Boj o práva Slovákov v mestách

- väčšina obyvateľov v slovenských mestách- Slováci
- nemali však slovo, pretože patrili medzi mestskú chudobu, drobných remeselníkov a obchodníkov
- mestskú radu tvorili bohatí cudzí kupci, obchodníci, majstri (zväčša Nemci)
- žiadali kráľa o rovnaký počet slovenských a nemeckých mešťanov

Na dedinách sa poddaným žilo veľmi ťažko:

- nesmeli sa sťahovať bez súhlasu svojho pána
- museli chodiť na panské
- robiť od “svitu do mrku”

Kráľ povolil šľachticom vyberať od poddaných deviatu časť úrody

Poddaný ľud sa búril, často utekal do miest, kde tvoril mestskú chudobu

Husitské hnutie

- začiatkom 15. Storočia žil v Prahe kazateľ JÁN HUS
- hlásal o nerovnoprávnosti medzi bohatými, kňazmi a chudobou
- ľud sa začal búriť proti vrchnosti
- r.1415 odsúdili Jána Husa na smrť upálením

Zadajte popis.

- HUSITI- kazatelia, ktorí naďalej hlásali jeho myšlienky
- chceli, aby medzi ľuďmi bola rovnosť a bratstvo
- vystavali nové mesto- Tábor- viedol ich Ján ŽižKA
- učili sa bojovému umeniu (v boji používali sedliacke vozy, cepy, sekery, kopy)
- podnikali výpravy
- chudoba ich všade vítala a pomáhala im ničiť hrady a kláštory

Zadajte popis.

Husiti na Slovensku

- Kráľ Uhorska a zároveň aj nemecký cisár: Žigmund I.
- bol najväčší nepriateľ Husitov
- Husiti podnikali proti nemu niekoľko nepriateľských výprav- chceli ho oslabiť
- podarilo sa im z miest vyhnať nemeckých mešťanov
- Slováci tak mali v mestách väčšie slovo- mestá sa poslovenčovali
- miesto nemčiny a latinštiny sa začala na Slovensku šíriť čeština
- Husiti oslabili moc feudálnych pánov
- Slovenský ľud odmietol platiť kňazom desiatky a odopieral poslušnosť šľachticom

Matej Korvín

- bol uhorský kráľ, ktorý sa zaslúžil o rozvoj kultúry a vzdelania
- vo svojom erbe mal havrana
- založil prvé platené žoldnierske vojsko: "Čierny pluk"
- rok 1467 univerzita ACADEMIA ISTROPOLITANA
- bohatí študenti tu mohli študovať: na filozofickej, lekárskej, teologickej a právnickej fakulte
- učili ich učenci z celého sveta

Zadajte popis.

- obyčajnému ľudu sa nedostalo vzdelanie
- ľudové povesti, piesne, riekanky sa prenášali z pokolenia na pokolenie spolu s tradíciami a obyčajmi len ústnou formou

Academia Istropolitana